

7. SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Planowana gospodarka odpadami w mieście i gminie Włoszczowa w zakresie założonych celów powinna być zgodna z celami wyznaczonymi w powiatowym PGO 2007-2011.

Strategia Gminy w zakresie wdrażania systemu gospodarki odpadami zakłada wariantową realizację celu wiodącego, jakim jest „*Minimalizacja i eliminacja zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami*” oraz realizację pozostałych założonych celów:

- w ramach porozumień pomiędzy gminami powiatu,
- w ramach porozumień w związku gmin (np. Związek Gmin Ziemi Włoszczowskiej),
- w ramach porozumień między związkami międzygminnymi (np. ze Staropolskim Związkiem Gmin i Miast w Końskich).

System gospodarowania odpadami na obszarze gminy Włoszczowa został opracowany zgodnie z WPGO na lata 2007-2011 oraz zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla powiatu włoszczowskiego na lata 2007-2011. Przedstawiony system został zestawiony w tabeli 7.1 i jest systemem hierarchicznym, a stanowią go:

- założone cele gospodarki odpadami (kolumna 1),
- jednostki realizujące lub współrealizujące działania (kolumna 2),
- rodzaj i zakres działań (zadań), właściwy dla poszczególnych celów (kolumna 3),

7.1. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI W GMINIE

Ustawa o odpadach w art. 10 mówi, że „odpady powinny być zbierane w sposób selektywny”. Zgodnie z zapisem ustawy o czystości i porządku w gminach, (art. 3, ust. 2 pkt. 6) organizacja selektywnej zbiórki odpadów należy do zadań gminy. Ponadto gmina powinna zorganizować segregację oraz magazynowanie odpadów komunalnych, w tym niebezpiecznych pochodzących z sektora komunalnego, przydatnych do odzysku współdziałając w tym zakresie z przedsiębiorcami, podejmującymi działalność związaną z gospodarowaniem tego rodzaju odpadami.

Celami priorytetowymi gminy, wyznaczonym do realizacji w perspektywie kolejnych lat, jest:

- Minimalizacja i eliminacja zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami wytwarzanymi w sektorze komunalnym;
- Minimalizacja ilości odpadów kierowanych do unieszkodliwienia na składowiskach odpadów oraz ograniczenie ich negatywnego wpływu na środowisko,
- Etapowe wdrażanie przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska, a szczególnie gospodarki odpadami.

Wdrażanie przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska, a szczególnie gospodarki odpadami powinno zostać zrealizowane przez:

- edukację ekologiczną mieszkańców gminy,
- kontrola zorganizowanego zbierania odpadów od wszystkich mieszkańców gminy,
- wprowadzenie efektywnego systemu selektywnego zbierania,
- osiągnięcie wymaganych poziomów odzysku i recyklingu,
- wydzielenie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,
- budowa systemu zbierania odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych,
- rozwój przydomowych kompostowników,
- likwidacja na bieżąco tzw. „dzikich składowisk”.

Główne założenia proponowanego systemu gospodarowania odpadami w gminie Włoszczowa:

1. Inicjowanie i prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej w celu uzyskania akceptacji społecznej dla przyjętego systemu gospodarki odpadami.
2. Kontrola zorganizowanego selektywnego zbierania odpadów komunalnych od wszystkich mieszkańców gminy.
3. Wdrożenie wieloworkowego lub wielopojemnikowego systemu selektywnego zbierania odpadów, który jest systemem powszechnie uważanym za najbardziej efektywny.
4. Zbieranie i zagospodarowywanie odpadów komunalnych powstających na obszarze gminy odbywać się ma przy udziale wyspecjalizowanych firm na podstawie odpowiednich umów.
5. Ponadto selektywnym zbieraniem należy objąć także odpady:
  - wielkogabarytowe,
  - budowlane i remontowe,
  - elektryczne i elektroniczne,
  - niebezpieczne ze strumienia odpadów komunalnych,
6. Udział w budowie Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami (RZGO).
  - budowa kompostowni,
  - budowa sortowni odpadów komunalnych

Opracowany system obejmuje również gospodarkę odpadami zawierającymi azbest powstającymi na terenie gminy. Do systemu włączone są odpady komunalne powstające w obiektach infrastruktury, tj. handel, usługi, zakłady rzemieślnicze, targowiska, szkolnictwo, i inne.

Podstawowym założeniem planowanego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, jest wprowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła”.

Planowany i proponowany system gospodarowania odpadami dla gminy Włoszczowa został opracowany jako system wielowariantowy. Przedstawiono w nim różne możliwości zorganizowania zbierania, magazynowania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów powstających na terenie gminy. Przyjęcie do realizacji któregoś z zaproponowanych wariantów gospodarowania odpadami będzie uzależnione od możliwości pozyskania najkorzystniejszych ofert od przedsiębiorców, których działalność jest związana z gospodarowaniem poszczególnymi grupami odpadów, a także od poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców, co ma bezpośrednie odzwierciedlenie w sposobie zachowań proekologicznych oraz chęci uczestniczenia finansowego w gospodarowaniu odpadami. Zadaniem gminy jest ponadto pozyskiwanie środków finansowych na realizację zadań związanych z gospodarowaniem odpadami w funduszach ochrony środowiska różnych szczebli.

Jednostką, która posiada najwięcej kompetencji związanych z gospodarowaniem odpadami jest gmina. Powiat spełnia funkcję kontrolną i opiniującą. Mieszkańcy oraz podmioty gospodarcze działające na danym obszarze jako wytwórcy i posiadacze odpadów powinni podporządkować się działaniom określonym przez gminę, a także w razie konieczności składać odpowiednie informacje we właściwych organach samorządowych z racji prowadzonej działalności.

Nakłady związane z tymi zadaniami bardzo często przekraczają możliwości finansowe pojedynczych gmin. Rozwiązaniem tego problemu może być wspólne działanie w ramach większej jednostki.

Zgodnie z wytycznymi KPGO 2010, główne zadanie dla gmin do 2009 roku jest m.in. tworzenie i udział gmin w strukturach ponadgminnych dla realizacji regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów komunalnych. Taką jednostką może być istniejący **Związek Gmin Ziemi Włoszczowskiej**, który realizowałby wspólnie z sąsiednim powiatem (np. obejmujący **Staropolski Związek Gmin i Miast w Końskich**), w ramach wyznaczonego w WPGO 2011 Rejonu Zachodniego, działania w zakresie:

- zapobiegania powstawaniu odpadów,
- selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- segregacji odpadów w celu przygotowania do odzysku lub unieszkodliwiania,
- osiągnięcia poziomów redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania.

Prowadzenie gospodarki odpadami w ramach ponadgminnej jednostki, czyli Związku Gmin, o liczbie mieszkańców powyżej 150 000 osób, powinno być oparte na zasadach gospodarki rynkowej i zmierzać do samofinansowania się systemu.

Tabela 7.1. Proponowany system gospodarki odpadami w mieście i gminie Włoszczowa

Założone cele gospodarki odpadami	Jednostka realizująca	Działania i sposób wdrożenia
Opady wytwarzane w sektorze komunalnym		
Cel główny		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Minimalizacja i eliminacja zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami wytwarzanymi w sektorze komunalnym; ➤ Minimalizacja ilości odpadów kierowanych do unieszkodliwienia na składowisku odpadów oraz ograniczenie ich negatywnego wpływu na środowisko 	Gmina, przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Edukacja w zakresie gospodarki odpadami , ➤ Unikanie powstawania odpadów, ➤ Odzysk odpadów ze wskazaniem na recykling materiałowy i organiczny, ➤ Unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych w instalacjach specjalistycznych , ➤ Unieszkodliwianie odpadów, których nie udało się poddać odzyskowi i recyklingowi.
Cele krótkookresowe 2008-2011		
Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy	Gmina	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opracowanie i wdrożenie programu informacyjno-edukacyjnego dla społeczeństwa i przedsiębiorców: <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia w szkołach, • Konkursy, • Udział mediów, • Zachęty ekonomiczne.
Objęcie selektywnym zbieraniem odpadów wszystkich mieszkańców gminy.	Gmina	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odbieranie odpadów komunalnych od wszystkich wytwórców przez upoważnione firmy.
Podniesienie skuteczności selektywnego zbierania odpadów komunalnych we wszystkich sołectwach, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnego zbierania odpadów ulegających biodegradacji.	Gmina, przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opracowanie kalendarza odbioru odpadów od ludności i innych wytwórców, ➤ Wariantowy system zbierania: <ul style="list-style-type: none"> • system trzypojemnikowy WARIANT I - odpady „łatwo segregowalne”, odpady ulegające biodegradacji, odpady zmieszane, • system wieloworkowy WARIANT II – selektywne zbieranie z podziałem na szkło, tworzywa sztuczne, makulatura, metale, odpady niebezpieczne , pozostałe odpady zmieszane, • system wielopojemnikowy WARIANT III - selektywne zbieranie z podziałem na szkło, tworzywa sztuczne, makulatura, drobne metale, odpady niebezpieczne, pozostałe odpady zmieszane, • pojemniki igloo do selektywnego zbierania odpadów w miejscach dużego zagęszczenia, • rozwój przydomowych kompostowników, • zbieranie frakcji popiołowej, metali, odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i poremontowych, elektrycznych i elektronicznych, mineralnych oraz niebezpiecznych.
Ograniczenie ilości odpadów komunalnych przeznaczanych do unieszkodliwiania poprzez składowanie ze szczególnym uwzględnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.	Gmina, przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozwój przydomowych kompostowników na terenie posesji (zadanie do realizacji przez wytwórców odpadów), ➤ Promowanie kompostowania na cele nawozowe w przydomowych kompostowniach, ➤ Wydzielenie miejsca w ramach Wiejskiego Punktu Gromadzenia Odpadów dla selektywnego zbierania odpadów innych niż niebezpieczne z sektora komunalnego,
Rozwój selektywnego zbierania		➤ Opracowanie kalendarza odbioru odpadów,

Założone cele gospodarki odpadami	Jednostka realizująca	Działania i sposób wdrożenia
odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych; Zapewnienie selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych dla osiągnięcia wymaganych poziomów, Zapewnienie selektywnego zbierania odpadów budowlanych dla osiągnięcia wymaganych prawem poziomów.	Gmina	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wybór firmy specjalistycznej, ➤ Wariantowy system zbierania odpadów: <ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie selektywnego zbierania do rozstawionych pojemników, • okresowe zbieranie odpadów od mieszkańców przez specjalistyczne firmy, • dostarczanie odpadów przez mieszkańców indywidualnie do Wiejskiego Punktu Gromadzenia Odpadów.
Likwidacja „dzikich wysypisk”	Właściciel terenu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bieżąca likwidacja „dzikich wysypisk” na obszarze gminy.
Doskonalenie wprowadzonego systemu gospodarki odpadami komunalnymi	Gmina, przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych, ➤ Weryfikacja firm specjalistycznych odbierających odpady, ➤ Ocena skuteczności dotychczasowego systemu zbierania i ewentualna modyfikacja tego systemu lub też jego zmiana, ➤ Kontynuacja programu informacyjno-edukacyjnego dla społeczeństwa i przedsiębiorców.
Minimalizacja i eliminacja zagrożeń związanych ze składowiskiem odpadów komunalnych	Gmina, przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dostosowanie składowiska do wymogów prawa, ➤ Prowadzenie monitoringu składowiska w fazie eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej.
Cele długoterminowe 2012 - 2019		
Dalsza edukacja ekologiczna mieszkańców	Gmina	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcia w szkołach ➤ Konsultacje społeczne ➤ Konkursy ➤ Udział mediów ➤ Zachęty ekonomiczne ➤ Działania administracyjne
Dalsza organizacja i doskonalenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów.	Gmina	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Weryfikacja firm specjalistycznych odbierających odpady, ➤ Zbieranie odpadów komunalnych od wszystkich wytwórców przez upoważnione firmy.
Dalszy rozwój selektywnego zbierania odpadów komunalnych: wielkogabarytowych oraz z remontów, budowy i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej.	Gmina	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Weryfikacja wybranych firm. ➤ Warianty: <ul style="list-style-type: none"> • kontynuacja selektywnego zbierania do rozstawionych pojemników, • okresowe zbieranie przez specjalistyczne firmy
Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów	przedsiębiorcy, gmina	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wdrożenie produkcji paliw alternatywnych, w tym linii do segregacji odpadów przeznaczonych do produkcji paliw. ➤ Zbieranie i przekazanie wybranych grup odpadów do istniejących w województwie i poza jego granicami instalacji do termicznego przekształcania odpadów spełniających wymogi ochrony środowiska w tym zakresie.
Intensyfikacja odzysku i unieszkodliwiania odpadów wielkogabarytowych, z budowy i remontów oraz niebezpiecznych wytwarzanych w sektorze komunalnym	Gmina	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Weryfikacja wybranych firm, ➤ Warianty: <ul style="list-style-type: none"> • kontynuacja selektywnego zbierania do rozstawionych kontenerów, • okresowe zbieranie przez specjalistyczne firmy, ➤ Intensyfikacja działań edukacyjnych i wdrożeniowych.
Odpady opakowaniowe		
Cele krótkookresowe 2008-2011		
Doskonalenie systemu selektywnego zbierania:	Gmina,	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizowanie systemu edukacyjnego polegającego na promowaniu wyrobów z udziałem surowców wtórnych (w

Założone cele gospodarki odpadami	Jednostka realizująca	Działania i sposób wdrożenia
Osiągnięcie minimalnych poziomów odzysku i recyklingu: docelowo do końca 2010 r. odzysku w wysokości 50% odpadów opakowaniowych, recyklingu 25 %	przedsiębiorcy	szczegółności pozyskanych z odpadów opakowaniowych) w celu zwiększenia zapotrzebowania na takie wyroby. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nawiązanie współpracy z organizacjami odzysku. ➤ Zorganizowanie zbierania odpadów opakowaniowych dostosowanego do potrzeb odbiorców tych surowców.
Ograniczenie masy odpadów opakowaniowych skierowanych na składowiskach oraz zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu	Gmina, przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kontynuacja systemu edukacyjnego polegającego na promowaniu wyrobów z udziałem surowców wtórnych. ➤ Kontynuacja współpracy z organizacjami odzysku. ➤ Dostosowanie segregacji do nowoczesnych technik wykorzystania surowców wtórnych i produkcji paliw alternatywnych.
Cele długookresowe 2012-2019		
Kontynuowanie selektywnego zbierania i odzysku odpadów opakowaniowych oraz osiągnięcie wymaganych prawem poziomów odzysku	Gmina, przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kontynuacja współpracy z organizacjami odzysku. ➤ Organizowanie systemu edukacyjnego i promocji surowców wtórnych w szkołach, sołectwach. ➤ Prowadzenie spotkań edukacyjnych dla społeczności i przedsiębiorców.
Komunalne osady ściekowe		
Uporządkowanie gospodarki komunalnymi osadami ściekowymi na terenie gminy	Gmina	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Przeprowadzenie inwentaryzacji „szamb” na obszarze miasta i gminy wraz z określeniem kierunku transportu zawartości „szamb”
Zwiększenie stopnia przekształcania komunalnych osadów ściekowych. Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogenych zawartych w osadach z zachowaniem bezpieczeństwa sanitarnego i fizykochemicznego	Gmina, przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych. ➤ Monitorowanie wywozu zawartości „szamb” do oczyszczalni (zgodnie z zasadą bliskości). ➤ Monitorowanie bezpieczeństwa sanitarnego i fizykochemicznego komunalnych osadów ściekowych. ➤ Wprowadzanie stopniowe technologii kompostowania osadów z oczyszczalni lokalnych, umożliwiających przekształcanie osadów ściekowych dla osiągnięcia ich odpowiednich parametrów dla celów nawozowych. ➤ Wprowadzanie stopniowe wykorzystywania osadów ściekowych do celów rekultywacyjnych i nawozowych po spełnieniu odpowiednich wymogów sanitarnych i fizykochemicznych. ➤ Poddawanie wytwarzanych komunalnych osadów ściekowych termicznemu przekształcaniu w istniejących instalacjach na terenie województwa lub poza jego granicami.
Kontynuacja porządkowania gospodarowania komunalnymi osadami ściekowymi	Gmina, przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych, ➤ Podłączenie całego obszaru miasta do systemu kanalizacji zbiorczej, ➤ Likwidacja „szamb” na obszarze miasta i gminy i monitorowanie tego procesu.
Osiągnięcie do roku 2015 wykorzystania osadów w rolnictwie do celów nawozowych na poziomie 26% oraz poddania osadów procesowi kompostowania na poziomie 20%	gmina przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Monitorowanie bezpieczeństwa sanitarnego i fizykochemicznego komunalnych osadów ściekowych. ➤ Zwiększenie stopnia przekształcania komunalnych osadów ściekowych poprzez kompostowanie. ➤ Zwiększenie stopnia wykorzystania komunalnych osadów ściekowych dla celów rekultywacyjnych i nawozowych.
Odpady komunalne ulegające biodegradacji		
Cele krótkookresowe 2008-2011		
Rozwój systemu selektywnego zbierania i ograniczanie ilości odpadów ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie do 75%.(w stosunku do	gmina przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Akcja informacyjno-edukacyjna mająca na celu popularyzację kompostowania odpadów ulegających biodegradacji w przydomowych kompostownikach jako źródło czystego ekologicznie kompostu (<i>organizowanie systemu edukacyjno-informacyjnego w szkołach i dla</i>

Założone cele gospodarki odpadami	Jednostka realizująca	Działania i sposób wdrożenia
roku 1995r.) w 2010r.		<p><i>przedsiębiorców, udział mediów, zachęty ekonomiczne).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów ulegających biodegradacji w gospodarstwach nie posiadających przydomowych kompostowników oraz z terenów zielonych (<i>zapewnienie odpowiednich pojemników odpadów ulegających biodegradacji).</i> ➤ Kierowanie odpadów ulegających biodegradacji z sektora komunalnego do kompostowania. ➤ Budowa kompostowni na terenie składowiska „Kępny Ług” dla gospodarstw domowych nie posiadających możliwości przydomowego kompostowania odpadów.
Cele długookresowe 2012-2019		
Ograniczanie ilości trafiających na składowiska odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, do roku 2013 do 50%, do 2020 - 35% w stosunku do roku 1995).	gmina przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie akcji informacyjnych i szkoleniowych na temat sposobów kompostowania i korzyści ekologicznych wynikających z wykorzystania kompostu do celów nawozowych i rekultywacyjnych. ➤ Rozbudowa w miarę potrzeb instalacji do kompostowania, ➤ Udoskonalanie systemu selektywnego zbierania, gromadzenia i transportu odpadów ulegających biodegradacji. ➤ Kierowanie odpadów ulegających biodegradacji z sektora komunalnego do kompostowania.
Odpady niebezpieczne wytworzone w sektorze komunalnym		
Cele krótkookresowe 2008-2011		
Wydzielenie ze strumienia odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych	Gmina przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych, ➤ Zorganizowanie systemu zbierania odpadów niebezpiecznych na obszarze gminy: <ul style="list-style-type: none"> • <i>zorganizowanie mobilnego Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych, odbiór od mieszkańców specjalistycznym samochodem w ustalonych terminach,</i> • <i>zorganizowanie Miejsca Zbierania Wybranych Odpadów Niebezpiecznych (MZWON) przyjmujących określone rodzaje odpadów niebezpiecznych od mieszkańców gminy oraz małych i średnich przedsiębiorstw; zbieranie wybranych grup odpadów w miejscach sprzedaży produktów z których te odpady są wytwarzane; proponowana lokalizacja sieci punktów MZWON: <u>przepracowane oleje</u> – stacje benzynowe lub zakłady mechaniki; <u>leki</u> - apteki oraz ośrodki zdrowia; <u>baterie i małe akumulatory</u> - szkoły, przedszkola, obiekty użyteczności publicznej; <u>przeterminowane środki ochrony roślin oraz opakowania po tych produktach</u> - punkty sprzedaży środków ochrony roślin; <u>przeterminowane środki chemiczne</u> powstające w gospodarstwach domowych – punkty sprzedaży; <u>zużyte tonery do drukarek i kserokopiarek</u> - szkoły, urzędy</i> ➤ Pozyskanie do współpracy specjalistycznych firm.
Ograniczenie nieprawidłowego postępowania z odpadami niebezpiecznymi	Gmina przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnych. ➤ Koordynacja działań przedsiębiorców oraz GPZON i MZWON.
Podnoszenie udziału procentowego zbieranych odpadów niebezpiecznych z sposób zapewniający osiągnięcie odpowiednich poziomów. Osiągnięcie do roku 2010 zbierania odpadów niebezpiecznych wytworzonych w sektorze komunalnym na poziomie 50 %.	gmina przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych, ➤ Udoskonalanie i dopasowanie do indywidualnych potrzeb mieszkańców gminy systemu zbierania odpadów niebezpiecznych wytworzonych w sektorze komunalnym, ➤ Koordynacja działań GPZON i MZWON.
Cele długookresowe 2012-2019		
Dalszy rozwój selektywnego zbierania	Gmina	➤ Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnych,

Założone cele gospodarki odpadami	Jednostka realizująca	Działania i sposób wdrożenia
odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w sektorze komunalnym; Osiągnięcie wymaganych prawem poziomów zbierania odpadów niebezpiecznych wytworzonych w sektorze komunalnym.		➤ Koordynacja działań GPZON i MZWON
Odpady niebezpieczne		
Cel główny		
Minimalizacja i eliminacja zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami niebezpiecznymi.	Województwo, powiat, przedsiębiorcy, (gmina - w przypadku odpadów pochodzących z odpadów komunalnych)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej, ➤ Zorganizowanie efektywnego systemu selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych, ➤ Dostosowanie GPZON do odpłatnego przyjmowania odpadów niebezpiecznych z sektora gospodarczego i bezpłatnego przyjmowania odpadów od mieszkańców, szkół i obiektów użyteczności publicznej, ➤ Dostosowanie technologii do maksymalnej możliwości odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
Oleje odpadowe		
Cele krótkookresowe 2008-2011		
Osiągnięcie do 2010 roku odzysku na poziomie 50 % i recyklingu na poziomie 35%	Województwo, powiat, przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Założenie sieci punktów zbierania olejów odpadowych w ramach GPZON i MZWON, ➤ Pozyskanie przedsiębiorców do współpracy.
Cele długookresowe 2012-2019		
Zwiększanie poziomów odzysku i recyklingu i osiągnięcie wymaganych poziomów odzysku i recyklingu	Województwo, powiat, Przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ocena skuteczności zastosowanego systemu i ewentualne dostosowanie do potrzeb wytwórców, ➤ Rozwój sieci GPZON i MZWON dla zbierania olejów odpadowych.
Baterie i akumulatory		
Cele krótkookresowe 2008-2011		
Selektywne zbieranie i odzysk zużytych baterii i akumulatorów, Odzysk z rynku 100% akumulatorów ołowiowych. Osiągnięcie wymaganych poziomów odzysku i recyklingu,	Województwo, powiat, przedsiębiorcy, (gmina - w przypadku odpadów pochodzących z odpadów komunalnych)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Założenie sieci punktów zbierania baterii i akumulatorów w ramach GPZON i MZWON ➤ Organizowanie akcji zbierania w szkołach i miejscach użyteczności publicznej ➤ Pozyskanie przedsiębiorców do współpracy
Cele długookresowe 2012-2019		
Dalsze selektywne zbieranie i odzysk zużytych baterii i akumulatorów, Osiągnięcie wymaganych poziomów odzysku i recyklingu.	Województwo, powiat, przedsiębiorcy, (gmina - w przypadku odpadów pochodzących z odpadów komunalnych)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dostosowanie sieci punktów zbierania baterii i akumulatorów do wytwarzanej ilości.
Odpady zawierające azbest		
Cele krótkookresowe 2008-2011		
Opracowanie gminnego programu usuwania wraz z inwentaryzacją wyrobów zawierających azbest, Sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest.	Gmina, właściciel obiektu, przedsiębiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnych, ➤ Przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, ➤ Pozyskanie środków finansowych na realizację planu usuwania wyrobów azbestowych, ➤ Wdrożenie programu usuwania wyrobów azbestowych, ➤ Usuwanie materiałów zawierających azbest przez

Założone cele gospodarki odpadami	Jednostka realizująca	Działania i sposób wdrożenia
		wyspecjalizowane firmy, ➤ Składowanie odpadów zawierających azbest na składowiskach spełniających wymogi ochrony środowiska.
Cele długookresowe 2012-2019		
Dalsze usuwanie materiałów zawierających azbest i deponowanie ich na składowiskach.	Gmina, właściciel obiektu, przedsiębiorcy	➤ Postępowanie zgodnie ze wskazaniami powiatowego, programu usuwania materiałów zawierających azbest. • deponowanie odpadów zawierających azbest na składowiskach odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.
Środki ochrony roślin		
Cele krótkookresowe 2008-2011		
Wydzielenie i zmniejszenie w strumieniu odpadów komunalnych opakowań po środkach ochrony roślin	gmina przedsiębiorcy	➤ Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnych. ➤ Wyznaczenie sieci punktów zbierania opakowań po środkach ochrony roślin w ramach GPZON i MZWON. ➤ Pozyskanie przedsiębiorców do współpracy.
Cele długookresowe 2012-2019		
Całkowita eliminacja ze strumienia odpadów, opakowań po środkach ochrony roślin	gmina przedsiębiorcy	➤ Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnych. ➤ Ocena skuteczności zastosowanego systemu i ewentualne dostosowanie do potrzeb mieszkańców. ➤ Dostosowanie w miarę potrzeb sieci punktów GPZON i MZWON zbierania opakowań po środkach ochrony roślin.
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne		
Osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu dla urządzeń określonych w ustawie o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. 2005 NR 180 POZ. 1495).	Województwo, powiat, przedsiębiorcy.	➤ Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnych. ➤ Wybór specjalistycznych firm zajmujących się odzyskiem i recyklingiem. ➤ Zorganizowanie w ramach GPZON i MZWON selektywnego zbierania zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych. ➤ Rozwój możliwości demontażu i rozwój wtórnego obiegu przestarzałych sprawnych urządzeń oraz części zamiennych do tych urządzeń.
Wycofane z eksploatacji pojazdy		
Odzysk surowców i unieszkodliwianie odpadów pochodzących z demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.	Województwo, powiat, przedsiębiorcy	➤ Prowadzenie akcji informacyjno – szkoleniowych. ➤ Sporządzenie i aktualizacja listy specjalistycznych firm zajmujących się rozbiórką wyeksploatowanych pojazdów na obszarze gminy lub powiatu. ➤ Udostępnienie listy specjalistycznych firm zajmujących się rozbiórką wyeksploatowanych pojazdów. ➤ Przekazywanie wyeksploatowanych pojazdów do punktów demontażu.
Odpady medyczne, weterynaryjne i poubojowe		
Eliminacja nieprawidłowych praktyk w gospodarowaniu odpadami medycznymi, weterynaryjnymi i poubojowymi.	Województwo, powiat, przedsiębiorcy.	➤ Utworzenie punktów dla zbierania odpadów grożących infekcją: Placówki Opieki Zdrowotnej (POZ) i Placówki Opieki Weterynaryjnej (POW); <i>na obszarze gminy mogą to być wiejskie ośrodki zdrowia oraz punkty weterynaryjne.</i> ➤ Organizacja i nadzór systemu zgłaszania i odbioru padłych zwierząt oraz odpadów poubojowych wraz z kontrolą bądź bezpośrednim przekazywaniem martwych zwierząt do odpowiednich zakładów unieszkodliwiania. ➤ Zbieranie odpadów medycznych i przekształcanie termiczne w spalarni odpadów medycznych przystosowanych do termicznego przekształcania odpadów na terenie województwa lub poza jego

Założone cele gospodarki odpadami	Jednostka realizująca	Działania i sposób wdrożenia
		granicami, spełniających wymogi ochrony środowiska; ➤ Zbieranie odpadów weterynaryjnych i przekształcanie termiczne w spalarni odpadów medycznych przystosowanych do termicznego przekształcania odpadów na terenie województwa lub poza jego granicami, spełniających wymogi ochrony środowiska; ➤ Prowadzenie akcji mającej na celu eliminowanie nieprawidłowych praktyk spalania zakaźnych odpadów medycznych w instalacjach, które nie posiadają urządzeń do oczyszczania gazów i pyłów oraz w piecach centralnego ogrzewania.
Inne odpady niebezpieczne		
Stworzenie systemu gospodarowania odpadami pochodzącymi z akcji ratowniczo-gaśniczych, klęsk żywiołowych oraz zdarzeń losowych, do czasu przekazania tych odpadów do miejsc, w których mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwione.	Województwo, powiat.	➤ Prowadzenie akcji informacyjno – szkoleniowych. ➤ Określenie kolejności odpowiedzialności za powstanie sytuacji awaryjnej w celu określenia źródła finansowania kosztów unieszkodliwiania odpadów. ➤ Wydzielenie punktu magazynowania odpadów w GPZON i przekazywanie do najbliższej stacji unieszkodliwiania.

7.2. SYSTEM SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH I NIEBEZPIECZNYCH

Zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych w gminie Włoszczowa objętych jest 100% mieszkańców. Masa odpadów komunalnych odbierana i wykazywana przez specjalistyczne firmy jest niższa w porównaniu z szacowaną masą odpadów wytwarzanych w sektorze komunalnym. Nadrzędnym celem do realizacji przez Gminę jest, zatem **poprawa efektywności zorganizowanego i selektywnego zbierania odpadów od wszystkich mieszkańców i wprowadzenie ewidencji ilości wytwarzanych odpadów**. Zbieraniem odpadów komunalnych powinny zajmować się jednostki posiadające stosowne zezwolenia i umowy od Urzędu Miasta i Gminy oraz umowy z mieszkańcami.

Na terenie miasta i gminy Włoszczowa usługi w zakresie odbierania od mieszkańców odpadów komunalnych wykonują: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. we Włoszczowie i Adam Bielas „Czystopol”. Sелеktywnym zbieraniem odpadów zajmuje się głównie PGKiM.

W gminie selektywnym zbieraniem odpadów komunalnych objęci są wszyscy mieszkańcy. Od 1999 roku każde gospodarstwo wyposażone zostało w komplet 6 różnokolorowych worków do segregacji odpadów.

Ponadto okresowo zbierane są zużyty sprzęt TV AGD oraz odpady niebezpieczne, wysegregowane z odpadów komunalnych w gospodarstwach domowych (baterie, akumulatorowy). Odpady te są przewożone indywidualnie do istniejącego GPZON na terenie składowiska odpadów komunalnych „Kępny Ług” we Włoszczowie, gdzie następuje wtórna selekcja odpadów, w celu przygotowania i przekazania ich specjalistycznym jednostkom, które zajmują się odzyskiem.

Istotnym zadaniem (przedsięwzięciem) jest rozszerzenie systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych i egzekwowanie przekazania segregowanych odpadów firmie odbierającej. W każdym przedstawionym poniżej wariantcie zbierania **muszą zostać wydzielone odpady niebezpieczne ze strumienia odpadów komunalnych** i przekazane do punktów zbierania GPZON lub MZWON lub bezpośrednio do firm specjalistycznych zajmujących się zbieraniem i unieszkodliwianiem odpadów niebezpiecznych.

Zasady zbierania odpadów na terenie gminy powinny być zgodne z Uchwałą Rady Gminy w sprawie **Regulaminu utrzymania porządku i czystości na terenie miasta i gminy**. Istnieje zatem konieczność dostosowania tego dokumentu do przyjętego systemu oraz wybranego wariantu zbierania.

Rada Miejska we Włoszczowie, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 236, poz. 2008 ze zm.), uchwaliła uchwałą Nr XXVI/212/05 z dnia 29 grudnia 2005 r. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Włoszczowa. Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenach nieruchomości znajdujących się na obszarze gminy Włoszczowa, a w szczególności:

- wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości,
- rodzaje i minimalna pojemność urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunki rozmieszczania tych urządzeń i ich utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
- maksymalny poziom odpadów komunalnych ulegających biodegradacji dopuszczonych do składowania na składowiskach odpadów,
- inne wymagania wynikające z gminnego planu gospodarki odpadami.

Na terenie gminy, do gromadzenia wysegregowanych odpadów stosuje się obecnie:

- na terenie z zabudową wielorodzinną:
  - pojemniki 1100 dm³,
- w gospodarstwach indywidualnych:
  - czarny worek na odpady komunalne zmieszane,
  - różowy worek na złom,
  - żółty worek na tworzywa sztuczne,
  - zielony worek na szkło kolorowe
  - biały worek na szkło białe,
  - niebieski worek na makulaturę.

Proponowany w Planie wariant II jest najbardziej zbliżonym wariantem do obowiązującego systemu zbierania odpadów w mieście i gminie Włoszczowa. Sugeruje się utrzymanie tego schematu i wybór wariantu II do realizacji.

Zbieranie odpadów komunalnych w sposób zmieszany

Zbieranie odpadów komunalnych w poszczególnych gospodarstwach nie jest prowadzone w sposób jednolity. Opis systemu aktualnego zbierania odpadów przedstawiono w rozdziale 3. **Nadrzędnym celem Gminy w zakresie gospodarki odpadami jest objęcie wszystkich gospodarstw gminy odbieraniem odpadów zmieszanych i selektywnym zbieraniem odpadów komunalnych w sposób jednolity.**

Liczbę pojemników i kontenerów do gromadzenia odpadów komunalnych zmieszanych oraz ich rozmieszczenie należy dobrać w taki sposób, aby można było prowadzić ich opróżnianie nie rzadziej niż raz w miesiącu (zaleca się raz na dwa tygodnie).

Odbiór odpadów komunalnych zmieszanych powinien się odbywać według z góry określonego harmonogramu, jednak nie rzadziej niż raz w miesiącu (zaleca się raz na dwa tygodnie). Odpady powinny być zbierane w gospodarstwach domowych do pojemników lub worków ustawionych na terenie każdej posesji, o wielkości dostosowanej do ilości odpadów wytwarzanych – np. 0,8 m³ lub 0,24 m³. Odpady komunalne powinny być ponadto zbierane w każdym obiekcie użyteczności publicznej, każdym obiekcie infrastruktury handlu i usług oraz w każdym przedsiębiorstwie na terenie gmin do pojemników o pojemności dostosowanej do ilości wytwarzanej.

W okolicach często uczęszczanych przez mieszkańców takich, jak przystanki autobusowe, budynek urzędu gminy, szkoły, ośrodki zdrowia, sklepy, urzędy i agencje pocztowe oraz inne obiekty użyteczności publicznej należy rozstawić kosze odpowiedniej pojemności. Kosze powinny być opróżnianie, co najmniej raz w tygodniu.

Odpady wytwarzane przy cmentarzach powinny być zbierane do kontenerów o pojemności 7m³.

Zbieranie odpadów komunalnych w sposób zmieszany powinno być jedynie rozwiązaniem tymczasowym, do czasu wprowadzenia pełnego systemu selektywnego zbierania na terenie gminy.

Selektywne zbieranie odpadów komunalnych

Ustawa o odpadach w art. 10 mówi, że „**odpady powinny być zbierane w sposób selektywny**”. Ustawa o utrzymaniu porządku i czystości w gminach wskazuje, że gminy (art. 3, ust. 2 pkt. 6) „organizują selektywną zbiórkę, segregację oraz magazynowanie odpadów komunalnych, w tym

niebezpiecznych, przydatnych do odzysku oraz współdziałają z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w zakresie gospodarowania tego rodzaju odpadami”.

Kolorystyka pojemników i worków powinna być zgodna z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami opakowaniowymi. Przedsiębiorcy posiadający zezwolenie zobowiązani są dostosować kolorystykę wszystkich posiadanych pojemników i worków do w/w standardu .

Selektywne zbieranie odpadów na terenie gminy należy rozszerzyć i zreorganizować zgodnie z wymogami WPGO, PPGO oraz zaleceniami niniejszego opracowania.

Oprócz podstawowych tradycyjnie selektywnie zbieranych surowców wtórnych (makulatura, szkło, tworzywa sztuczne, metale) wymagane jest, zgodnie z wytycznymi KPGO 2010 oraz niniejszym opracowaniem, prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania następujących frakcji odpadów komunalnych:

- odpady zielone z ogrodów i parków,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlano-remontowe,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- przeterminowane leki,
- chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd.).

W zależności od ilości wydzielanych składników może być kilka sposobów wprowadzania selektywnego zbierania w gospodarstwach domowych. Zbieranie odpadów powinno się odbywać:

- do pojemników będących w eksploatacji u wytwórców odpadów (pojemniki indywidualne lub kontenery), z których niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne będą bezpośrednio odbierane przez wyspecjalizowaną firmę,
- w zestawach pojemników do selektywnego zbierania odpadów,
- w workach plastikowych do selektywnego zbierania odpadów - dotyczy przede wszystkim rozproszonej zabudowy.

Odpady gromadzone selektywnie powinny być odbierane metodą objazdową oznakowanym pojazdem, według przyjętego harmonogramu. Na terenie gminy powinien być zlokalizowany dodatkowo Wiejski Punkt Gromadzenia Odpadów (WPGO), który w razie konieczności mógłby okresowo magazynować odpady pochodzące z selektywnego zbierania. Minimalna częstotliwość odbioru zgromadzonych odpadów komunalnych ze względów sanitarnych powinna wynosić minimum raz w miesiącu (zaleca się raz na dwa tygodnie).

Na terenie gminy prowadzone jest selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych. Ilość zebranych selektywnie odpadów przedstawia tabela nr 4.6 w rozdziale 4.

Należy wprowadzić system selektywnego zbierania we wszystkich szkołach na terenie gminy. Szkoły te powinny zostać wyposażone w pojemniki typu Igloo o pojemności 1,5 m³. W punktach tych prowadzone powinno być zbieranie do 4 pojemników:

- tworzywa sztuczne (butelki typu PET)
- szkło (z możliwością segregacji szkła białego i kolorowego;
- makulatura;
- drobny metal.

Wśród mieszkańców, w gospodarstwach indywidualnych, należy promować system kompostowania przydomowego. Niezależnie od systemu kompostowania odpadów ulegających biodegradacji w przydomowych kompostownikach, konieczne będzie zorganizowanie zbierania selektywnego tego typu odpadów w gospodarstwach domowych, w których nie będzie prowadzone kompostowanie. Zorganizowanie zbierania odpadów ulegających biodegradacji powinno być ustalone indywidualnie według potrzeb mieszkańców. W gospodarstwach domowych, w których zdecydowano się na wywóz odpadów organicznych powinny zostać zakupione odpowiednie pojemniki lub worki, do których będą zbierane odpady.

WARIANT I

Wariant ten przewiduje wydzielanie następujących rodzajów odpadów „u źródła”:

- odpady „łatwo segregowalne”- frakcja sucha - szkło (bezbarwne i kolorowe), papier i tektura, tworzywa sztuczne (opakowaniowe i nieopakowaniowe), tekstylia, puszki;
- odpady ulegające biodegradacji – frakcja organiczna;
- pozostałe (zmieszane), w tym frakcja popiołowa;
- odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych.

Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych wysegregowanych oraz zmieszanych stałych z terenu nieruchomości powinno odbywać się według następujących zasad:

a) na terenie miasta:

- odpady niesegregowane (zmieszane) będą usuwane nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu (zaleca się raz na dwa tygodnie),
- odpady segregowane, wielkogabarytowe, niebezpieczne oraz budowlane usuwane powinny być według harmonogramu ustalonego przez podmiot uprawniony, a w przypadkach nagłych w możliwie jak najszybszym terminie w uzgodnieniu z podmiotem uprawnionym,

b) na terenach wiejskich:

- odpady niesegregowane (zmieszane) powinny być usuwane nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu,

– odpady segregowane, wielkogabarytowe, niebezpieczne oraz budowlane usuwane powinny być według harmonogramu ustalonego przez podmiot uprawniony, a w przypadkach nagłych w możliwie jak najszybszym terminie w uzgodnieniu z podmiotem uprawnionym.

Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych stałych z terenów przeznaczonych do użytku publicznego ustala się w miarę zachodzących potrzeb nie mniej niż 2 razy w tygodniu.

Odpady wielkogabarytowe, budowlane i poremontowe, elektryczne i elektroniczne, mineralne, niebezpieczne oraz metale, powstające w strumieniu odpadów komunalnych, należy gromadzić selektywnie na terenie posesji. Należy zapewnić mieszkańcom odbiór tych odpadów przynajmniej raz na kwartał. Odpady te mogą być również przekazywane (wywożone) samodzielnie przez mieszkańców do wydzielonego na terenie gminy Wiejskiego Punktu Gromadzenia Odpadów oraz GPZON.

Odpady powinny być **zbierane selektywnie** w każdym gospodarstwie domowym przy wykorzystaniu zestawu 3 pojemników. Istnieje kilka możliwości rozwiązań:

- po 3 pojemniki metalowe na odpady o pojemności 110 dm³ (obszary wiejskie i zabudowa jednorodzinna), 1100 dm³ (obszary miejskie) na terenie każdej posesji;
- po 3 worki plastikowe o pojemności od 80 do 120 dm³ na terenie każdej posesji;
- rozwiązanie mieszane uwzględniające kombinację worków i pojemników (łącznie 3 szt.).

System zbierania odpadów ulegających biodegradacji powinien być oparty na segregacji „u źródła”. Wśród mieszkańców należy promować system kompostowania przydomowego. Niezależnie od systemu kompostowania odpadów ulegających biodegradacji w przydomowych kompostownikach, konieczne będzie zorganizowanie zbierania selektywnego tego typu odpadów w gospodarstwach domowych, w których nie będzie prowadzone kompostowanie.

W zabudowie zwartej (obszar miejski), budownictwie wielorodzinnym oraz miejscach największego nasilenia ruchu mieszkańców należy wprowadzić system selektywnego zbierania do pojemników typu Igloo. Pojemniki powinny być rozstawione tak, aby obsługiwały określoną liczbę mieszkańców, pojemności przykładowe podano w tabeli 6.2. Zestawy do selektywnego zbierania odpadów (np. pojemniki typu Igloo) powinny być tak dobrane i rozmieszczone, aby każdy zestaw obsługiwał nie więcej niż 200 osób.

Tabela 7.2. Ilość obsługiwanych mieszkańców terenów miejskich (zwarta zabudowa) przez pojemniki typu igloo o pojemności 1,5 m³ oraz 2,5 m³ z podziałem na trzy rodzaje odpadów – dla wariantu I

Rodzaj odpadu	Ilość obsługiwanych mieszkańców na terenach miejskich opróżnianie co 2 tygodnie	
	pojemnik o poj. 1,5m ³	pojemnik o poj. 2,5m ³
odpady „łatwo segregowalne”	40	65
odpady ulegające biodegradacji	110	190
odpady pozostałe (zmieszane)	90	150

Odbiór odpadów powinien się odbywać przez upoważnione firmy według z góry określonego harmonogramu, przynajmniej raz na dwa tygodnie.

Wariant ten może stanowić podstawę do wdrożenia systemu selektywnego zbierania odpadów „u źródła” tam, gdzie system ten nie jest jeszcze zorganizowany. System ten jednak należy z czasem zmodyfikować w kierunku wariantu II-go lub III-go w zależności od możliwości finansowych i wymagań rynkowych gospodarki odpadami.

WARIANT II

Wariant ten przewiduje wydzielenie następujących rodzajów odpadów „u źródła”:

- szkło (z możliwością segregacji szkła bezbarwnego i kolorowego),
- makulatura,
- tworzywa sztuczne,
- drobne metale,
- odpady ulegające biodegradacji,
- pozostałe (zmieszane), w tym frakcja popiołowa,
- odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych.

Odpady te powinny być zbierane selektywnie w każdym indywidualnym gospodarstwie domowym przy wykorzystaniu zestawu kolorowych worków o pojemności około 80-120 litrów. Odpady zmieszane mogą być zbierane do pojemników metalowych (o pojemności 110 dm³, 1100 dm³ na terenie każdej posesji) lub do worków.

Proponowany zestaw kolorowych worków:

szkło	- kolor zielony (szkło kolorowe), biały (szkło białe)
makulatura	- kolor niebieski,
odpady z tworzyw sztucznych	- kolor żółty,
odpady niebezpieczne	- kolor czerwony.

Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych wysegregowanych oraz zmieszanych stałych z terenu nieruchomości powinno odbywać się według następujących zasad:

a) na terenie miasta:

- odpady niesegregowane (zmieszane) będą usuwane nie rzadziej niż 1 raz na miesiąc,
- odpady segregowane, wielkogabarytowe, niebezpieczne oraz budowlane usuwane powinny być według harmonogramu ustalonego przez podmiot uprawniony, a w przypadkach nagłych w możliwie jak najszybszym terminie w uzgodnieniu z podmiotem uprawnionym,

b) na terenach wiejskich:

- odpady niesegregowane (zmieszane) powinny być usuwane nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu (zaleca się raz na dwa tygodnie),
- odpady segregowane, wielkogabarytowe, niebezpieczne oraz budowlane usuwane powinny być według harmonogramu ustalonego przez podmiot uprawniony, a w przypadkach nagłych w możliwie jak najszybszym terminie w uzgodnieniu z podmiotem uprawnionym.

Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych stałych z terenów przeznaczonych do użytku publicznego ustala się w miarę zachodzących potrzeb nie mniej niż 2 razy w tygodniu.

W miejscach zabudowy zwartej (na obszarze miasta), wielorodzinnej, największego nasilenia ruchu mieszkańców (znaczny ruch turystyczny np. przystanki autobusowe oraz szkoły, ośrodki zdrowia), proponuje się zastosowanie zestawów pojemników (typu „Igloo” o zalecanych pojemnościach 1,5 m³ lub 2,5m³) do selektywnego zbierania z wydzieleniem podobnych rodzajów odpadów jak w systemie workowym. Pojemniki powinny być rozstawione przy każdej szkole, ośrodku zdrowia oraz na najbardziej uczęszczanym przystanku autobusowym.

Odbiór odpadów zebranych w tym systemie powinien się odbywać przez upoważnione firmy wywozowe według z góry określonego harmonogramu, przynajmniej raz w miesiącu (zaleca się raz na dwa tygodnie).

Tabela 7.3. Ilość obsługiwanych mieszkańców terenów miejskich (zwarta zabudowa) przez pojemniki typu Igloo o pojemności 1,5 m³ oraz 2,5 m³ z podziałem na rodzaje odpadów – **dla wariantu II**

Rodzaj odpadu	Ilość obsługiwanych mieszkańców na terenach miejskich opróżnianie co 2 tygodnie	
	pojemnik o poj. 1,5m ³	pojemnik o poj. 2,5m ³
Szkło białe i kolorowe (łącznie)	240	400
Makulatura	100	160
Tworzywa sztuczne	120	200
Odpady ulegające biodegradacji	70	120
Drobne metale	430	720
Odpady pozostałe (zmieszane)	120	200

Odpady wielkogabarytowe, budowlane i remontowe, elektryczne i elektroniczne, mineralne, niebezpieczne oraz metale, powstające w strumieniu odpadów komunalnych, należy gromadzić selektywnie na terenie posesji. Należy zapewnić mieszkańcom odbiór tych odpadów przynajmniej raz na kwartał. Odpady te mogą być również przekazywane (wywożone) samodzielnie przez mieszkańców do wydzielonego na terenie gminy Wiejskiego Punktu Gromadzenia Odpadów oraz GPZON.

System zbierania odpadów ulegających biodegradacji powinien być, podobnie jak w wariantcie I oparty na segregacji „u źródła”. Wśród mieszkańców budownictwa jednorodzinnego na obszarze

miasta należy promować system kompostowania przydomowego. Podobne kompostowniki należy stosować w miejscach o natężonym ruchu turystycznym (np. campingi, pola namiotowe).

WARIANT III

Podstawowym założeniem tego wariantu jest **selektywne zbieranie odpadów** do pojemników typu Igloo na terenie całej gminy bez podziału na obszary wiejskie czy miejskie (zabudowa zwarta). Jedynie w przypadku zabudowy zdecydowanie rozproszonej dopuszcza się stosowanie worków na każdej posesji, jak w wariancie I lub II.

Pojemniki powinny być rozstawione tak, aby obsługiwały określoną liczbę mieszkańców. Zestawy do selektywnego zbierania odpadów (np. pojemniki typu Igloo i kontenery siatkowe) powinny być tak dobrane i rozmieszczone, aby każdy zestaw obsługiwał nie więcej niż 200 osób i jednocześnie był ustawiony minimum jeden zestaw na obszarze każdego osiedla. Odpady mogą być selektywnie zbierane z podziałem na rodzaje odpadów jak w wariancie I lub jak w wariancie II.

Przykładowe pojemności dla obsługi obszarów wiejskich zestawiono w tabeli 7.4. Odbiór tych odpadów powinien się odbywać przez upoważnione firmy, według z góry określonego harmonogramu, przynajmniej raz w miesiącu (zaleca się raz na dwa tygodnie). Na obszarach z rozproszoną zabudową odpady wyselekcjonowane mogą być odbierane raz w miesiącu.

Wielkość pojemników oraz harmonogram odbioru odpadów powinien być dostosowany do potrzeb i może ulec weryfikacji na podstawie doświadczeń własnych. .

Zbieranie odpadów do pojemników typu Igloo lub pojemników siatkowych odbywać się będzie dla rodzajów odpadów wysegregowanych zgodnie z wariantem I lub II.

Wariant przewiduje wydzielanie następujących rodzajów odpadów dla zbierania „u źródła”:

- odpady „łatwo segregowalne”- frakcja sucha - szkło (białe i kolorowe), papier i tektura, tworzywa sztuczne (opakowaniowe i nieopakowaniowe), tekstylia, puszki;
- odpady ulegające biodegradacji – frakcja organiczna;
- pozostałe (zmieszane), w tym frakcja popiołowa.
- odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych

lub

- szkło białe i kolorowe,
- makulatura,
- tworzywa sztuczne,
- drobne metale
- odpady ulegające biodegradacji,
- pozostałe (zmieszane), w tym frakcja popiołowa.

- odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych

Tabela 7.4. Szacowana ilość „obsługiwanych” mieszkańców na terenach wiejskich przez pojemniki typu Igloo lub kontenery siatkowe o różnych pojemnościach z podziałem na pięć rodzajów odpadów – dla wariantu III.

Rodzaj odpadu	Szacowana ilość obsługiwanych mieszkańców na obszarach z zabudową jednorodziną – opróżnianie co 2 tygodnie	
	pojemnik o poj. 1,5 m ³	pojemnik o poj. 2,5 m ³
Szkło białe i kolorowe	250	400
Makulatura	140	230
Tworzywa sztuczne	160	260
Drobne metale	440	730
Odpady pozostałe (zmieszane – bez niebezpiecznych i ulegających biodeg.)	100	160

Do zbierania odpadów zmieszanych należy ustawić pojemniki indywidualnie w każdym gospodarstwie domowym na obszarach z zabudową jednorodziną (o pojemności 110 dm³, 1100 dm³ na terenie każdej posesji). Należy zaznaczyć, iż w masie odpadów pozostałych (zmieszanych) duży udział stanowi frakcja popiołowa. Odpady te są z reguły zagospodarowywane we własnym zakresie, dlatego przy doborze pojemnika na odpady zmieszane można uwzględnić mniejszą pojemność konieczną do ustawienia. Ponadto frakcja popiołowa powinna być przekazywana bezpośrednio do Wiejskiego Punktu Gromadzenia Odpadów. Wśród mieszkańców należy promować system kompostowania przydomowego.

Odpady wielkogabarytowe, budowlane i poremontowe, elektryczne i elektroniczne, mineralne, niebezpieczne oraz metale, powstające w strumieniu odpadów komunalnych, należy gromadzić selektywnie na terenie posesji. Należy zapewnić mieszkańcom odbiór tych odpadów przynajmniej raz na kwartał. Odpady te mogą być również przekazywane (wywożone) samodzielnie przez mieszkańców do wydzielonego na terenie gminy Wiejskiego Punktu Gromadzenia Odpadów oraz GPZON.

Gminny Punkt Zbierania Odpadów Niebezpiecznych (GPZON)

Na terenie składowiska odpadów komunalnych „Kępny Ług” został utworzony GPZON obsługujący teren gminy Włoszczowa. Uzupełnienie GPZON stanowić powinny Miejsca Zbierania Wybranych Odpadów Niebezpiecznych MZWON: przepracowane oleje –stacje benzynowe lub zakłady mechaniki; leki - apteki oraz ośrodki zdrowia; baterie i małe akumulatory - szkoły, przedszkola, obiekty użyteczności publicznej; przeterminowane środki ochrony roślin oraz opakowania po tych produktach - punkty sprzedaży środków ochrony roślin; przeterminowane środki chemiczne powstające w gospodarstwach domowych– punkty sprzedaży; zużyte tonery do drukarek i

kserokopieerek - szkoły, urzędy oraz Placówki Opieki Zdrowotnej (POZ) i Placówki Opieki Weterynaryjnej (POW) przyjmujące odpady grożące infekcją.

Schemat organizacyjny systemu GPZON oparty na trzystopniowym podziale zadań (zbieranie, magazynowanie i przygotowanie do transportu oraz wykorzystanie/unieszkodliwienie), zakłada utworzenie sieci obiektów. Zbieranie i magazynowanie odpadów wraz z przygotowaniem do transportu stanowią I i II stopień realizacji przedsięwzięcia:

I stopień (zbieranie odpadów)

Gminny Punkt Zbierania Odpadów Niebezpiecznych w zależności od możliwości finansowych oraz organizacyjnych może zostać stworzony poprzez:

- budowę wydzielonego obiektu - **Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych**, odbiór w **GPZON** odpadów odbywać się będzie bezpośrednio od mieszkańców; GPZON będzie przyjmował odpady niebezpieczne od mieszkańców gminy oraz małych i średnich przedsiębiorstw posiadających lub nie posiadających decyzji na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych; w gminie Włoszczowa taki punkt już jest i należy to utrzymać.
- zorganizowanie **mobilnego Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych**, odbiór od mieszkańców specjalistycznym samochodem w ustalonych terminach;
- zorganizowanie sieci **Miejsc Zbierania Wybranych Odpadów Niebezpiecznych (MZWON)** – punkty przyjmujące określone rodzaje odpadów niebezpiecznych od mieszkańców gminy oraz małych i średnich przedsiębiorstw; zbieranie wybranych grup odpadów w miejscach sprzedaży produktów z których te odpady są wytwarzane, punkty te stanowią uzupełnienie GPZON;
- wytypowanie punktów przy ośrodkach zdrowia oraz punktach weterynaryjnych - Placówki Opieki Zdrowotnej (**POZ**) i Placówki Opieki Weterynaryjnej (**POW**) przyjmujące odpady grożące infekcją; punkty te stanowią uzupełnienie GPZON;

GPZON może zostać zorganizowany na jeden z przedstawionych sposobów lub może być kombinacją proponowanych sposobów.

Gminny Punkt Zbierania Odpadów Niebezpiecznych (GPZON) powinien funkcjonować w celu zbierania odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych. Do zadań gminy należy organizacja systemu zbierania odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych oraz nadzór.

Miejsce magazynowania odpadów niebezpiecznych powinno być zamknięte, obsługiwane przez przeszkolonego w zakresie postępowania z odpadami niebezpiecznymi pracownika. Pracownik

powinien posiadać odzież ochronną, dostosowaną do pracy z poszczególnymi rodzajami odpadów niebezpiecznych.

Do Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych powinny być przywożone odpady niebezpieczne pochodzące przede wszystkim od mieszkańców (nieodpłatnie) oraz z sektora małych i średnich przedsiębiorstw (odpłatnie). Na terenie GPZON, jako samodzielnego wydzielonego miejsca, powinno się przewidzieć miejsce do ustawienia 15 pojemników na różne grupy odpadów niebezpiecznych (tabela 7.5.).

Częstotliwość wywozu odpadów niebezpiecznych magazynowanych w GPZON w przeważającej większości zależy od ilości zgromadzonych odpadów. Należy jednak zapewnić wywóz odpadów z miejsca magazynowania co najmniej raz w roku.

W wariantach I, II oraz III należy przewidzieć również zbieranie selektywne odpadów niebezpiecznych na terenie każdej posesji, najlepiej do worków, a odbiór powinien odbywać się przez specjalistyczne firmy w formie objazdowej.

Tabela 7.5. Zalecane pojemniki i kontenery do zbierania selektywnego grup odpadów niebezpiecznych wydzielonych z sektora komunalnego i usług, zbieranych i magazynowanych w GPZON na obszarze gminy.

Rodzaj odpadu	Typ kontenera	Optymalna pojemność	Częstotliwość wywożenia z GPZON
zużyte akumulatory	pojemnik na akumulatory	0,6 m ³	po zapełnieniu kontenera
farby, tłuszcze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice zawierające substancje niebezpieczne	beczka zamykana	0,06 m ³	po zapełnieniu beczki
lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (w tym świetlówki)	pojemnik na świetlówki	na 140 sztuk	po zapełnieniu pojemnika
rozpuszczalniki	beczka zamykana	0,03 m ³	po zapełnieniu beczki
kwasy i alkalia	beczka zamykana	0,03 m ³	po zapełnieniu beczki
oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25	beczka zamykana	0,03 m ³	po zapełnieniu beczki
odczynniki fotograficzne	beczka zamykana	0,03 m ³	po zapełnieniu beczki
urządzenia zawierające freony	kontener bez pokrywy	7 m ³	po zapełnieniu kontenera
środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności	beczka zamykana	0,06 m ³	po zapełnieniu beczki
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne składniki	pojemnik siatkowy	0,75 m ³	po zapełnieniu pojemnika
detergenty zawierające substancje niebezpieczne	beczka zamykana	0,06 m ³	po zapełnieniu beczki
drewno zawierające substancje niebezpieczne	kontener z pokrywą	2,5 m ³	po zapełnieniu kontenera
odpady powstałe z akcji ratowniczych, zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych	kontener z pokrywą	2,5 m ³	po zapełnieniu kontenera
odpady pochodzące z demontażu wyrobów zawierających azbest	kontener z pokrywą	7 m ³	po zapełnieniu kontenera
leki	pojemnik zamykany	10 kg	po zapełnieniu pojemnika
baterie	pojemnik zamykany	10 kg	po zapełnieniu pojemnika
opakowania po środkach ochrony roślin	beczka zamykana	0,6 m ³	po zapełnieniu beczki

opakowania po olejach	kontener z pokrywą	1 m ³	po zapełnieniu kontenera
inne odpady niebezpieczne zbierane w sposób mieszany	kontener z pokrywą	0,6 m ³	po zapełnieniu kontenera

Funkcjonowanie GPZON nie sprowadza się do jednego miejsca na obszarze gminy. Poszczególne rodzaje odpadów mogą być (jako uzupełnienie działalności GPZON) zbierane w kilku wyznaczonych punktach tzw. Miejscach Zbierania Wybranych Odpadów Niebezpiecznych (MZWON) - kojarzących się z rodzajem odpadu. Należy zatem wykorzystać istniejący na terenie gminy system infrastruktury związanej z handlem i usługami. W związku z tym proponuje się zbieranie następujących rodzajów odpadów poprzez wskazane poniżej postępowanie:

- **przepracowane oleje i akumulatory** – wykorzystanie stacji benzynowych i wyposażenie ich w odpowiednie zbiorniki o łącznej pojemności około 600 litrów, umożliwiające selektywne i efektywne zbieranie olejów przepracowanych. Taka łączna pojemność zbiorników na zbieranie przepracowanych olejów zapewnia wystarczalność i konieczność ich opróżniania 2 razy w miesiącu. W miarę potrzeb należy rozważyć możliwość wyposażenia w podobne zbiorniki warsztaty naprawcze oraz lakierniczo-naprawcze na terenie gmin. W przypadku większej ilości punktów zbierających oleje przepracowane pojemność zbiorników rozstawionych powinna być mniejsza.
- **leki** – wyposażenie wszystkich apteki i ośrodków zdrowia na terenie gminy w zamykane pojemniki na przeterminowane lub niepotrzebne leki oraz zniszczone termometry rtęciowe, umożliwiające mieszkańcom pozbycie się tych odpadów w sposób bezpieczny dla środowiska;
- **baterie i małe akumulatory** - wyposażenie szkół, przedszkoli, obiektów użyteczności publicznej w zamykane pojemniki przeznaczone do zbierania baterii i małych akumulatorów.
- **przeterminowane środki ochrony roślin** oraz opakowań po tych produktach - wyposażenie punktów sprzedaży środków ochrony roślin w zamykane pojemniki do magazynowania przeterminowanych środków ochrony roślin i opakowań po nich;
- **przeterminowane środki chemiczne** powstających w gospodarstwach domowych (przeterminowane i niewykorzystane farby, rozpuszczalniki, odczynniki chemiczne oraz opakowania po tych produktach itd.) – wyposażenie punktów sprzedaży takich środków w zamykane pojemniki do magazynowania przeterminowanych i niewykorzystanych środków chemicznych.
- **zużyte tonery** do drukarek i kserokopiarek – zbieranie w szkołach i urzędach

Uzupełnienie GPZON stanowią ponadto powinny Placówki Opieki Zdrowotnej (POZ) i Placówki Opieki Weterynaryjnej (POW) przyjmujące odpady grożące infekcją:

- **odpady medyczne** zbieranie odpadów grożących infekcją na terenie wszystkich ośrodków zdrowia na obszarze gminy;
- **odpady weterynaryjne** – zbieranie odpadów grożących infekcją na obszarze punktów weterynaryjnych;
- **zwierzęta padłe i ubite z konieczności** – zbieranie bezpośrednio od właściciela przez upoważnione firmy.

Pozostałe rodzaje odpadów niebezpiecznych powstających w sektorze komunalnym powinny być zbierane w jednym wyznaczonym punkcie – GPZON, na terenie składowiska „Kepny Ług”. W przeznaczonym do tego celu pomieszczeniu (ogrodzonym i zabezpieczonym) powinny znaleźć się pojemniki na różne rodzaje odpadów, w tym na:

- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (w tym zawierające freon),
- pozostałe odpady niebezpieczne, w tym odpady powstałe z akcji ratowniczych, zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych.

II stopień (gromadzenie i przygotowanie do transportu)

Gromadzenie, identyfikację, przygotowanie do transportu oraz ekspedycję odpadów niebezpiecznych dostarczanych z Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych (jako obiektu), sektora małych i średnich przedsiębiorstw, Miejsc Zbierania Wybranych Odpadów Niebezpiecznych oraz okazjonalnie od dużych przedsiębiorstw posiadających decyzje na wytwarzanie odpadów prowadzić powinny Stacje Przeladunkowe Odpadów Niebezpiecznych (SPON).

Zbieranie zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych (w tym odpady niebezpieczne)

Zbieranie zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych może być realizowane akcyjnie razem z odpadami wielkogabarytowymi. W takim systemie zbierania mieszkańcy powinni być odpowiednio wcześniej poinformowani o miejscu zbierania i czasie trwania akcji. Zbieranie objazdowe powinno być organizowane raz na kwartał po uprzednich ogłoszeniach o prowadzeniu akcji.

Zbieranie opakowań po środkach ochrony roślin (odpady niebezpieczne)

Zbieranie nieprzydatnych lub przeterminowanych środków ochrony roślin oraz opakowań po nich powinno być prowadzone w ramach GPZON i MZWON. Zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych „Użytkownik substancji chemicznych (...) jest zobowiązany zwrócić opakowanie po tych substancjach producentowi, sprzedawcy lub importerowi.” Co za tym idzie, obowiązek odbioru i unieszkodliwienia takich opakowań spada na jednostki

wprowadzające je do obrotu (sprzedawców). Zapis ten dotyczy również opakowań po środkach ochrony roślin. Tak więc opakowania tego typu indywidualni odbiorcy (głównie rolnicy) powinni zwracać do punktów, w których zostały zakupione. Odmowa odbioru opakowań przez sprzedawców substancji chemicznych grozi karą grzywny. Tej samej karze podlega użytkownik substancji nie zwracający opakowania.

Do zbierania środków ochrony roślin oraz opakowań po nich należy więc zastosować odpowiednio zabezpieczone pojemniki, ustawione w punktach sprzedaży tych środków, a także na obszarze punktu GPZON, zwłaszcza w okresach intensywnych prac polowych (okresie wiosennym oraz jesiennym).

Zbieranie odpadów medycznych, weterynaryjnych i poubojowych (odpady niebezpieczne)

Zgodnie z obowiązującymi przepisami każdy podmiot gospodarczy, który wytwarza odpady niebezpieczne (w tym medyczne i weterynaryjne), niezależnie od ilości, zobowiązany jest uzyskać stosowne pozwolenia lub decyzje w odpowiednim do miejsca wytwarzania starostwie (art. 17 Ustawy o odpadach). Kontrola tego typu zakładu jest obowiązkiem WIOŚ i starostwa. Zgodnie z zapisem w art. 18 wymienionej ustawy, wniosek o wydanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów powinien zawierać m.in. „szczegółowy opis sposobów gospodarowania odpadami, z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów”. Zbieranie odpadów medycznych powinno być prowadzone w Placówkach Opieki Zdrowotnej (POZ) na obszarze gminy, które stanowią ośrodki zdrowia. W przypadku odpadów weterynaryjnych są to Placówki Opieki Weterynaryjnej (POW). Odbiór odpadów medycznych i weterynaryjnych prowadzony jest przez koncesjonowane firmy na podstawie odpowiedniej umowy. Odpady te powinny być następnie przekształcane termicznie w zakładach termicznego przekształcania odpadów medycznych. Ze względów ekonomicznych, odpady medyczne powstające w gminie mogą być unieszkodliwiane w instalacjach przystosowanych do termicznego przekształcania odpadów na terenie województwa lub poza jego granicami, spełniających wymogi ochrony środowiska.

Zwierzęta padłe i ubite z konieczności

Warunki grzebania materiału szczególnego i wysokiego ryzyka określa ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej. W myśl art. 9. wymienionej Ustawy:

„5. Materiał szczególnego ryzyka spala się lub grzebie po uprzednim przetworzeniu.

6. W wyjątkowych przypadkach materiał wysokiego i szczególnego ryzyka może zostać przekazany na grzebowisko lub zostać spalony bez przetworzenia, po uzyskaniu decyzji powiatowego lekarza weterynarii wyrażającej na to zgodę.”

Przepisy wymienionej Ustawy w art. 9 ust. 8 wskazują, że „*Tworzenie i utrzymanie grzebowisk oraz miejsc spalania zwłok zwierzęcych i ich części określają przepisy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie. Koszty budowy grzebowisk i przygotowania miejsc spalania zwłok zwierzęcych i ich części są refundowane gminie ze środków budżetu państwa.*”

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie w art. 7, ust. 1 pkt. 4 wskazuje, że na „*prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części wymagane jest uzyskanie zezwolenia*”. Zezwolenie takie „*udziela w drodze decyzji, wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce świadczenia usług*” (art. 7, ust. 6 w/w Ustawy).

Zadania z zakresu unieszkodliwiania niejadalnych produktów zwierzęcych oraz padłych zwierząt realizowane są przez upoważnione firmy. Do zadań gminy należeć powinna organizacja, nadzór lub obsługa punktu przechowywania padłych zwierząt, wyposażonych w chłodnie lub bezpośrednio przekazywanie martwych zwierząt do zakładów unieszkodliwiania. Proponuje się, aby odbiór odpadów tego typu odbywał się na podstawie zgłoszenia (np. osobistego lub telefonicznego). Istnieje konieczność podpisania umowy przez Gminę z wyspecjalizowanym zakładem posiadającym stosowne decyzje na odbiór, transport i unieszkodliwianie tego typu odpadów. Gmina może wносить stałą opłatę zryczałtowaną do specjalistycznej firmy lub wносить opłaty, przy zdecydowanym udziale finansowym posiadacza odpadu, zgodnie z masą odpadów unieszkodliwianych.

Zbieranie odpadów wielkogabarytowych

Odpady wielkogabarytowe ze względu na swoje wymiary nie pozwalają na umieszczenie ich w tradycyjnych pojemnikach na odpady komunalne. W związku z tym należy przewidzieć odmienny system zbierania tego typu odpadów. Proponuje się, aby zbieranie odpadów wielkogabarytowych prowadzone było w sposób następujący:

- poprzez akcje - okresowy odbiór bezpośrednio od mieszkańców. Akcje takie najlepiej przeprowadzać raz na kwartał, poprzedzając je informacjami dla mieszkańców dotyczącymi formy, miejsca i terminu zbierania tego rodzaju odpadów;
- poprzez odbiór odpadów po zgłoszeniu telefonicznym (mieszkaniec pokrywa koszty transportu);
- gromadzenie w Wiejskim Punkcie Gromadzenia Odpadów do przygotowanych w tym celu kontenerów udostępnionych mieszkańcom przez cały rok (mieszkaniec musi sam dostarczyć odpady);
- bezpośredni odbiór przez producenta w celu demontażu i odzysku surowców wtórnych oraz odbiór wymienny polegający na zamianie za egzemplarz nowej generacji.

Zbieranie gruzu budowlanego

Odpady powstające podczas budowy i remontów, w tym gruz budowlany, powinny być usuwane na zlecenie i koszt wytwarzającego, na zasadzie podstawienia przez przedsiębiorstwo wywozowe pojemnika, np. KP-7 lub innego, po zgłoszeniu telefonicznym. Proponowane rozwiązanie jest w zgodzie z jedną z głównych zasad gospodarki odpadami „zanieczyszczający płaci”. Mniejsze ilości tych odpadów mogą być dostarczane przez mieszkańców do kontenerów udostępnionych przez cały rok w Wiejskim Punkcie Gromadzenia Odpadów.

Wyeksploatowane pojazdy (w tym elementy z grupy odpadów niebezpiecznych)

System recyklingu pojazdów powinien działać w oparciu o istniejące w sąsiedztwie gminy stacje demontażu, posiadające nadane przez wojewodę uprawnienia do wydawania zaświadczeń o złomowaniu pojazdu w celu wyrejestrowania.

Zużyte opony

Zbieranie zużytych opon powinno odbywać się na zasadzie dostarczenia odpadu do Wiejskiego Punktu Gromadzenia Odpadów, gdzie będą one magazynowane, a następnie odbierane przez odbiorcę własnym transportem, bądź odwożone do odbiorcy (np. cementowni). Alternatywnym rozwiązaniem jest dostarczanie zużytych opon do stacji demontażu pojazdów lub do zakładów wulkanizacyjnych działających na terenie gminy lub poza nim.

Zbieranie komunalnych osadów ściekowych

Osady ściekowe powstające w oczyszczalni ścieków powinny być zbierane selektywnie z podziałem na dwie grupy odpadów:

- skratki i piaskowniki,
- ustabilizowane osady ściekowe.

Skratki i piaskowniki należy gromadzić w kontenerach, na terenie oczyszczalni, a następnie składować na składowisku odpadów komunalnych. Pozostała część osadów ściekowych powinna być gromadzona na poletkach osadowych, gdzie następuje ich stabilizacja. Ustabilizowane osady ściekowe mogą być magazynowane w kontenerach KP – 7 lub silosach.

Osady powstające w przydomowych oczyszczalniach powinny być skierowane do oczyszczalni ścieków na obszarze gminy.

Zbieranie odpadów powstałych z akcji ratowniczych, zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych (w tym niebezpiecznych)

Zbieranie odpadów tego rodzaju powinno odbywać się przez wyspecjalizowane jednostki (np. jednostki ratownictwa chemicznego lub jednostki straży pożarnej). Obowiązek poniesienia kosztów zbierania, unieszkodliwiania i rekultywacji terenu określa ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2007 r. nr 75, poz. 493 ze zm.). Art. 7 Ustawy określa zasady odpowiedzialności za zapobieganie szkodom w środowisku i naprawę szkód w środowisku. *„Organem ochrony środowiska właściwym w sprawach odpowiedzialności za zapobieganie szkodom w środowisku i naprawę szkód w środowisku jest regionalny dyrektor ochrony środowiska”.*

Art. 9. określa obowiązki podmiotu korzystającego ze środowiska w przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku. Zgodnie z art. 16, *„Organ ochrony środowiska podejmuje działania zapobiegawcze lub naprawcze, jeżeli:*

- 1) podmiot korzystający ze środowiska nie może zostać zidentyfikowany lub nie można wszcząć wobec niego postępowania egzekucyjnego, lub egzekucja okazała się bezskuteczna;*
- 2) z uwagi na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub możliwość zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku jest konieczne natychmiastowe podjęcie tych działań”.*

Według art. 22. *„koszty przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych ponosi podmiot korzystający ze środowiska”.*

Zbieranie odpadów zawierających azbest

Inwentaryzacja będąca w posiadaniu Gminy istnieje w formie bazy danych stworzonej na podstawie ankiet dostarczonych przez mieszkańców. Według danych zawartych w „Planie Gospodarki Opadami dla powiatu włoszczowskiego na lata 2007-2011” i w „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest dla powiatu włoszczowskiego” wynika, że ilość wbudowanych płyt azbestowo-cementowych w Gminie i Mieście Włoszczowa wynosi **569 623 m², tj. około 6 266 Mg**

Zgodnie z założeniami „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium polski”, zadania przewidziane w „Programie...”, realizowane są na poziomie centralnym, wojewódzkim i lokalnym.

Na poziomie lokalnym w realizację zadań „Programu...” zaangażowane są zarówno samorząd powiatowy jak również samorząd gminny. Do zadań zarządu gminy należy m.in. opracowanie programu usuwania materiałów zawierających azbest wraz ze szczegółową inwentaryzacją obiektów zawierających azbest.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy będzie się odbywać według wybranego spośród przedstawionych w rozdziale 6.5. wariantów.

Zbieranie powstałych odpadów zawierających azbest powinno być realizowane przez firmy posiadające odpowiednie zezwolenie oraz specjalistyczne środki transportu, umożliwiające bezpieczny przewóz odpadów do miejsca ich unieszkodliwienia.

Zbieranie innych rodzajów odpadów

Zbieranie odpadów z cmentarzy

Wśród odpadów z cmentarzy przeważać będą tworzywa sztuczne i szkło, a w mniejszych ilościach odpady zielone. Tworzywa sztuczne i szkło pochodzące z cmentarzy są znacznie zanieczyszczone, co uniemożliwia ich recykling. Stwarza to konieczność deponowania ich na składowiskach, a co za tym idzie powinny być zbierane w sposób nieselektywny.

Zbieranie odpadów pochodzących z cmentarzy powinno się odbywać do kontenerów o dużej pojemności np. 7 m³, których częstotliwość wypróżniania zależeć powinna od stopnia wypełnienia, jednakże należy zapewnić wywożenie co najmniej raz w miesiącu. W okresach porządków wiosennych i jesiennych, a w przypadku cmentarzy –po świętach kościelnych, należy zwrócić szczególną uwagę na przepełnianie się pojemników.

Zbieranie odpadów „zielonych”

Ulegające biodegradacji odpady „zielone”, w szczególności odpady z pielęgnacji zieleni miejskiej oraz odpady z targowisk, terenów rekreacyjnych powinny być poddawane obróbce biotechnologicznej, a następnie wykorzystywane do wzbogacania kompostu powstałego ze strumienia odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. W celu optymalnego gromadzenia odpadów „zielonych” należy wykorzystać pojemniki typu KP-7 (lub mniejsze), które powinny być ustawione w miejscach stałego wytwarzania tych odpadów (np. sąsiedztwo parków czy targowisk), natomiast okresowo rozstawiane przy Wiejskich Punktach Gromadzenia Odpadów, szczególnie w okresach porządków wiosennych i jesiennych dając mieszkańcom możliwość swobodnego pozbywania się tego typu odpadów.

Zbieranie odpadów w miejscach o natężonym ruchu turystycznym

Miejsca o natężonym ruchu turystycznym (np. parkingi leśne, campingi, pola namiotowe, obiekty wypoczynkowe) proponuje się zaopatrzyć w worki o odpowiedniej kolorystyce i oznakowaniu do selektywnego zbierania: szkła kolorowego i białego oraz tworzyw sztucznych. Worki te można umieścić na oznakowanym stelażu. Dodatkowo, przy każdym zestawie, powinien znajdować się pojemnik o pojemności 110 lub 1100 dm³ na odpady zmieszane. Na przystankach autobusowych należy rozmieścić minimum 1 kosz o pojemności 20-30 litrów.

7.3. TRANSPORT ODPADÓW

Na terenie gminy Włoszczowa transportem odpadów komunalnych zajmują się firmy wyspecjalizowane, posiadające stosowne umowy z władzami gminy i mieszkańcami. Dysponują one infrastrukturą z zakresu transportu i odbioru odpadów wystarczającą do obsługi dotychczasowego systemu gospodarki odpadami.

Odpady powinny być odbierane od mieszkańców według ściśle ustanowionego harmonogramu, a następnie przewożone na składowisko albo do instalacji celem odzysku.

Odpady, które są przeznaczone do deponowania na składowisku odpadów, powinny być odwożone, w przypadku zbierania systemem workowym, po wypełnieniu pojazdu odbierającego odpady.

Odpady niebezpieczne, zbierane w GPZON, powinny być odbierane i transportowane przez firmy posiadające specjalistyczne środki transportu, umożliwiające bezpieczny przewóz odpadów do miejsca ich odzysku lub unieszkodliwienia.

Wszystkie samochody i naczepy, wykorzystywane do transportu odpadów, muszą posiadać aktualne badania techniczne i dopuszczenia Transportowego Dozoru Technicznego (w przypadku urządzeń do samozaładunku). Tabor samochodowy powinien być w bardzo dobrym stanie technicznym. Zatrudnieni kierowcy muszą posiadać aktualne uprawnienia, szczególnie do przewozu ładunków materiałów niebezpiecznych.

7.4. SYSTEM ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW

Odzysk i unieszkodliwianie odpadów pochodzących z terenu gminy Włoszczowa powinien odbywać się, do czasu uruchomienia Rejonowego Zakładu Gospodarki Opadami, w ramach funkcjonujących i planowanych na najbliższe lata instalacji do unieszkodliwiania i odzysku odpadów zlokalizowanych na terenie gminy, powiatu lub województwa.

W gminie Włoszczowa, podstawowym sposobem unieszkodliwiania odpadów komunalnych jest ich składowanie na składowisku „Kępny Ług”. Zgodnie z obowiązującym prawem, istnieje konieczność prowadzenia stałego monitoringu środowiska w otoczeniu składowiska, również w fazie poeksploatacyjnej (przez 30 lat).

Tabela 7.6. Sugerowany sposób postępowania ze składowiskiem odpadów komunalnych

Lokalizacja	Gmina	Czynne/ nieczynne	Zalecany sposób postępowania
Miejsko-gminne składowisko „Kępny Ług” we Włoszczowie	Włoszczowa	czynne	Dostosowanie do końca 2009 r. funkcjonowania składowiska do wymagań ochrony środowiska, prowadzenie monitoringu w fazie eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej, ewentualnie rozbudowa dla potrzeb Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami

W Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami na lata 2007 - 2011 zaproponowano współdziałanie gmin na rzecz budowy Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami. W skład Zachodniego Rejonu Gospodarki Odpadami wchodzi powiaty: Konecki, Jędrzejowski i Włoszczowski.

W ramach Zachodniego Rejonu można rozpatrywać budowę **Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami** na bazie istniejących składowisk odpadów komunalnych w Końskich i Kępny Ług we Włoszczowie, wspólnie z Powiatem **Włoszczowskim i Koneckim**.

Na podstawie pozyskanych i zgromadzonych w rozdziale 4 danych oraz Sprawozdania z realizacji Planu Gospodarki odpadami w tabeli 7.7 oszacowano maksymalny możliwy czas składowania na składowisku odpadów komunalnych „Kępny Ług”.

Składowisko „Kępny Ług” we Włoszczowie zabezpieczy potrzeby powiatu na okres ok. 9 - 23 lat, przy założeniu dotychczasowej ilości odpadów przyjmowanych w skali roku (w zależności od stopnia zagęszczania odpadów oraz intensywności segregacji odpadów czas ten ulega wydłużeniu).

Tabela 7.7. Czas eksploatacji składowiska „Kępny Ług” przy aktualnym poziomie zbierania i składowania odpadów.

Składowisko	Pojemność całkowita składowiska [m ³]	Pojemność pozostała do zapełnienia [m ³]	Średnia moc przerobowa [Mg /rok]*	Średni możliwy czas składowania [lata]**
„Kępny Ług”	241 220	153 545	5000	9 - 23

* moc przerobowa instalacji - masa odpadów składowanych w 2006 r. [Mg/rok] (na podstawie ankiety UMiG)

** przy założeniu średniej mocy przerobowej instalacji oraz przyjętym ciężarze właściwym odpadów komunalnych od 0,3 Mg/m³ (odpady luźne) do 0,75 Mg/m³ (odpady zagęszczone)